

De la responsabilitat

GEMMA CALVET | Actualitzada el 11/10/2011 00:00

La tensió entre realitat negativa i decisions necessàries que es demoren en el temps arriba a un extrem perillós que fa que tot esclati. En el fet individual, el cos emmalalteix, els òrgans s'aturen, les cèl·lules embogeixen i sucumbeixen a allò que els científics van anomenar paradoxalment els "radicals lliures". La relació entre malestar profund i malaltia greu està més que provada. I quan es viu aquesta situació és difícil sostenir la mirada pròpia davant d'un mirall que simplement expressa allò de "potser és massa tard per salvar-se". I també parla de responsabilitat pròpia. Només la dignitat i el retorn a l'essència i els valors d'un mateix poden fer generar aquella força necessària per reeixir. La qüestió és on i com es troben els límits.

Tots els articles de:
Gemma Calvet

Follow @gcalvetbarot

En el fet col·lectiu, la crisi i el relat de la desesperança que ve de l'àmbit de la política està generant una greu malaltia social. El sacrifici que s'està demanant a la ciutadania és excessiu. Els problemes de liquiditat de la caixa pública són només el símptoma d'un profund deteriorament del sistema. Els sociòlegs parlen de canvis globals de valors, paradigmes i correlació de forces. La capacitat descriptiva del relat tot ho aguanta. Ara bé, la gent no. La gent vol treballar, té dret a l'esperança, a construir. La consciència que l'afany d'especulació és transversal i ha esquitxat a tothom ens porta a la responsabilitat compartida: és una veritat innegable. Massa gent durant massa temps s'ha desentès del que implica guanyar tants beneficis amb l'especulació econòmica. Això, però, no impedeix que la situació actual tingui uns responsables directes i una lectura única. Europa està fracassant davant l'hegemonia dels mercats.

Cada escenificació de l'encaixada de mans entre Merkel i Sarkozy fa sorgir de nou la inquietud de la ciutadania sobre quina és la nova gesta d'aquests acords secrets entre els dos líders europeus. Ja és palpable que el binomi Alemanya-França ha encarnat l'autèntica política europea. La resta de països i d'institucions no fan res més que treballar i dotar de legitimitat tècnica i jurídica aquesta Europa desorientada, fragmentada i covarda davant els mercats financers. El drama que comporta per als comptes públics recapitalitzar de nou la banca amb aquestes xifres milionàries és una catàstrofe de dimensions imprevisibles. I això sense parlar clarament de nacionalització ni dotar-se de mecanismes contundents per controlar que aquests nous fons no tornin als mercats "aspiradors" o a les escandaloses retribucions dels directius, com en el cas de caixes absorbides en la reforma espanyola.

Fa temps que els que no som economistes ens hem perdut en aquest magma de sotragades, mals presagis i desordre. Els mecanismes recargolats que s'inventen, com ara la creació d'un banc amb els actius tòxics, per evitar l'efecte contagi del desastre, no deixa de ser una estratègia de dilació a la desesperada. Cap on anem? Qui està marcant l'horitzó del nostre sistema a Europa? Es pot parlar de condonació d'interessos? El panorama presenta molts interrogants sobre l'honor del sistema, el seu fonament, les seves creences, la intel·ligència humana, i la bondat que es presumeix a la democràcia per fer possible una justícia equitativa. Ara bé, una cosa sí que crida l'atenció: les regles del joc s'han capgirat. Ara la realitat negativa va per davant de la raó i la planificació, sembla clar que el control no existeix. L'economia productiva seguirà sent necessària perquè ens cal energia, aliments, educació, salut, cultura i habitatge; però els actors d'aquesta economia, empresariat i treballadors, comencen a situar-se a l'abisme de la incertesa.

La sortida a curt termini serà des de camins personals capaços de construir i d'innovar. També des de la ferma col·lectiva de demanar la reducció de les despeses militars, més equilibri fiscal i el retorn a la capacitat de la política del control dels límits i de no sacrificar patrimonis com la sanitat pública catalana o la independència de la justícia. Els camins són individuals i subjectius. No hi haurà sortida a aquest moment si no som capaços de progressar com a persones. Maria Zambrano posa paraules a aquesta reivindicació de l'experiència com la transparència des del mateix subjecte que mira el seu propi viure. És un procés que no acaba. La manca de realitat determina un temps buit i pot conduir al desastre. En l'individu i en el fet col·lectiu.

Volem esperança, i segurament l'hauem de crear entre tots. Però que no ens vulguin convèncer que l'actual desastre no té uns responsables. Això ja no s'ho creu ningú.

MÉS CONTINGUTS OPINIÓ

No hem de fer cap tracte

Mireia Manzano: "Em fa por l'engany. Que juguin amb els nostres sentiments i ens manipulin"

Calldetenes, manifestos i samaritans